

Till
Miljödepartementet

m.remissvar@regeringskansliet.se

med kopia till
ida.edwertz@regeringskansliet.se

Stockholm den 16 december 2019

Diarienummer M2019/01776/R

Remiss av promemorian Genomförande av reviderade EU-direktiv på avfallsområdet

Fastighetsägarna Sverige har getts möjlighet att lämna synpunkter på rubricerat material.

Om promemorian

I promemorian lämnas förslag till hur ändringar i sex EU-direktiv på avfallsområdet ska genomföras i lag och förordning. Förslagen innebär i huvudsak följande.

- Bestämmelser om när avfall upphör att vara avfall införs i miljöbalken och det tydliggörs vem som har ansvaret för att uppfylla kraven för när material och produkter avfall upphör att vara avfall.
- Uttrycket kommunalt avfall ersätter termen hushållsavfall och utformas i huvudsak på samma sätt som i avfallsdirektivet. Samtidigt införs en möjlighet till "frival" för hantering av kommunalt avfall som uppstår i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet.
- Bestämmelserna om kontrollplaner i plan- och bygglagen (2010:900) ändras så att en kontrollplan ska omfatta uppgifter om allt bygg- och rivningsavfall och även byggprodukter som kan återanvändas.
- Krav på källsortering av bygg- och rivningsavfall i ett antal fraktioner.
- Kommunernas ansvar för bygg- och rivningsavfall förtydligas.
- Ett förbud införs mot förbränning och deponering av avfall som samlats in separat för att förberedas för återanvändning eller materialåtervinnas.
- Bestämmelser om avfallsförebyggande införs, bland annat för förpackningar.
- Målen för materialåtervinning av förpackningar revideras så att de minst överensstämmer med de nya målen i förpackningsdirektivet för 2025 respektive 2030, bland annat för trä.
- Specifika nivåer för förpackningsavfall av järnmetall och aluminium ersätter det tidigare målet för förpackningsavfall av metall.
- Leverantörer av varor ska tillhandahålla information om förekomst av särskilt farliga ämnen i varorna till europeiska kemikaliemyndigheten genom en särskild databas som kommer att vara tillgänglig för aktörer inom avfallshantering och konsumenter.

Författningsändringarna föreslås träda i kraft den 5 juli 2020.

Fastighetsägarnas yttrande

Allmänt

Fastighetsägarna tillstyrker föreslagna ändringar som fastställer när avfall upphör att vara avfall vilket medför att det blir lättare att låta restprodukter få nya användningsområden.

Fastighetsägarna står bakom branschgemensamma ”Riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning”. Vi vill påpeka att dessa riktlinjer som utredningen hänvisar till redigeras och publiceras av Sveriges Byggindustrier är branschgemensamt dokument. De är således inte ett dokument från ”byggbranschen” utan från hela bygg- och fastighetssektorn.

Fastighetsägarna tillstyrker att den ursprungliga avfallsproducenten ska ha ansvar för att hantera det avfall som producerats.

Fastighetsägarna tillstyrker att den som är ansvarig för att avfall blir behandlat ska se till att det blir behandlat i enlighet med avfallshierarkin.

Kommunalt avfall och införande av frival

Fastighetsägarna tillstyrker att uttrycket kommunalt avfall ersätter termen hushållsavfall och utformas i huvudsak på samma sätt som i avfallsdirektivet samt att kommunerna har kvar grundansvaret.

Fastighetsägarna anser att direktivet och föreliggande promemoria klart anger att kommunens ansvar för kommunalt avfall även kommer innefatta trädgårdsavfall¹ från såväl hushåll som verksamheter då det ingår i definitionen av biologiskt avfall. Denna vidgning av kommunalt ansvar till att även innefatta trädgårdsavfall från verksamheter behöver tydliggöras. Trädgårdsavfall uppstår oftast när hushåll eller verksamheter håller efter sina tomter. Kommuner erbjuder ofta hämtning av trädgårdsavfall från hushållstomter men inte från verksamheter, t ex fåmansföretags, tomter. Kommuner bör erbjuda hämtning av trädgårdsavfall som inte uppkommer i yrkesverksamhet från verksamheter som betalar renhållningsavgift. Trädgårdsavfall som uppkommer från verksamheter i yrkesverksamhet, t ex handelsträdgårdar, bör inte omfattas av kommunens ansvar för att erbjuda hämtning av trädgårdsavfall. Naturvårdsverkets tidigare vägledning kring ”därmed jämförligt” behöver uppdateras i detta avseende. Kommunalt avfall inkl. biologiskt avfall (trädgårdsavfall) omfattas av frivalet enligt nedanstående.

Fastighetsägarna anser det angeläget samt välkommet och tillstyrker att möjlighet och rättighet till frival införs för hantering av kommunalt avfall som uppstår i eller i samband med en yrkesmässig verksamhet. Fastighetsägarna vill särskilt framföra att det inte bara ska vara en möjlighet utan även en rättighet för verksamheter att själva få ta ansvar. Fastighetsägarna har länge verkat för att det kommunala monopolerna kring ”därmed jämförligt” från verksamheter avfall bryts. Flera av

¹ ”Kommunalt avfall omfattar enligt avfallsdirektivet blandat och separat insamlat avfall från hushåll, inklusive papper och kartong, glas, metall, plast, biologiskt avfall, trä, textilier, förpackningar, avfall som utgörs av eller innehåller elektrisk och elektronisk utrustning, förbrukade batterier och ackumulatorer samt grovavfall, inklusive madrasser och möbler. Kommunalt avfall omfattar även blandat avfall och separat insamlat avfall från andra källor om sådant avfall till sin art och sammansättning liknar avfall från hushåll.”

Fastighetsägarnas medlemmar som inte äger bostadsfastigheter har länge velat ta ett samlat grepp om avfallshantering men hindrats av det kommunala monopolet.

Givet att författningsändringarna föreslås träda i kraft i juli 2020 och anmälan om frival måste göras senast mars förevarande år verksamheten vill utnyttja det kan frival först implementeras 1 januari 2022. **Fastighetsägarna anser** att regeringen bör verka för att frival kan åtnjutas redan från och med 1 januari 2021.

Fastighetsägarna delar bedömningen att avfall från fettavskiljare omfattas av frivalet.

Bygg och rivningsavfall samt farligt avfall

Fastighetsägarna tillstyrker föreslagna ändringar men ser gärna att sorteringsstrukturen för bygg- och rivningsavfall och olika avfallslag följer det branschen redan anammat i "Riktlinjer för resurs- och avfallshantering vid byggande och rivning".

Förpackningsavfall och insamlingsmål

Fastighetsägarna tillstyrker förslaget att förpackningsförordningen kompletteras för att minska mängden förpackningsavfall genom att förpackningar återanvänds.

Fastighetsägarna tillstyrker att termen materialutnyttjande ska ersättas av termen materialåtervinning i förpackningsförordningen.

Fastighetsägarna tillstyrker föreslagna mål för materialåtervinning.

Fastighetsägarna tillstyrker att den som har förpackningsavfall eller returpapper ska sortera ut det från annat avfall.

Fastighetsägarna tillstyrker att förteckningen i avfallsförordningen över återvinningsförfaranden ändras.

FASTIGHETSÄGARNA SVERIGE

Reinhold Lennebo
Verkställande direktör

Rikard Silverfur
Chef Utveckling & hållbarhet